

Världsbild i förändring

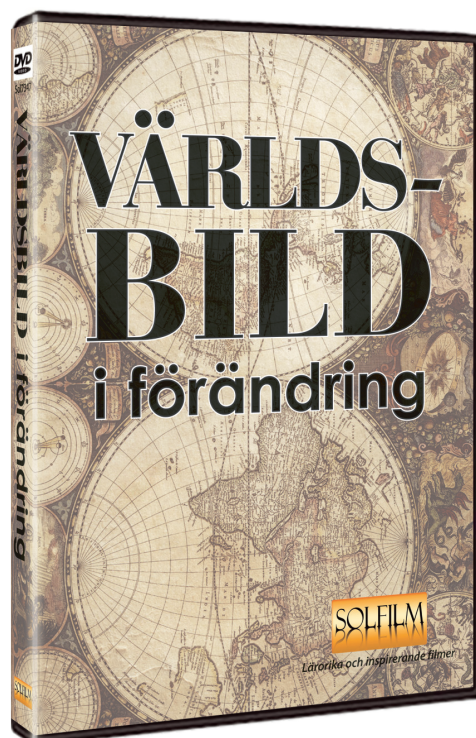
Filmens innehåll

I dag är bilden av jorden som ett klot i universum mycket välbekant för oss. Med hjälp av satellitbilder kan vi dessutom se exakt var en kontinent, en stad och till och med enskilda byggnader ligger.

Nästan varje plats på vår planet finns idag utsatt på tillförlitliga kartor. Men vilken bild hade våra förfäder av världen? Och hur fick de kunskap om den bilden?

Undervisningen i Historia (högstadiet) ska behandla följande innehåll enligt läroplan:

- Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att tillägna sig en historisk referensram och en fördjupad förståelse för nutiden.
- Hur historia kan användas för att förstå hur den tid som människor lever i påverkar deras villkor och värderingar.

Filmfakta

Ämne: Historia

Ålder: Från 13 år (H)

Speltid: 26 minuter

Svenskt tal med svensk text som tillval

Produktion: FWU, Tyskland

Kapitel:

- Inledning
- Den första världsbilden
- Jorden är ett stort klot mitt i universum
- Världskartan
- Jorden – universums centrum
- Universum

Inlärningsmål:

- Att lära sig om hur vår världsbild har utvecklats under historien fram till idag.

Världsbild i förändring

Diskussionsfrågor och uppgifter

Det är viktigt att läraren/ledaren förbereder övningarna kring filmen och funderar igenom hur diskussioner och svar ska hanteras. Dela gärna upp gruppen i mindre grupper och låt deltagarna först skriva ned sina svar. Anpassa gärna materialet och fördela eventuellt frågorna bland grupperna innan filmen.

Frågorna och uppgifterna är indelade efter filmens kapitel/avsnitt.

Inledning

- Vad betyder ordet världsbild?
- Hur ser vår världsbild ut idag?

Den första världsbilden

- Hur ser den äldsta kartan ut? Hur såg deras världsbild ut och varför såg den ut så?
- Varför var det så många som trodde att jorden var en skiva?

Jorden är ett stort klot mitt i universum

- Hur insåg man att jorden måste vara ett klot med hjälp av stjärnhimlen och månen?
- Hur hjälpte sjömannens observationer teorin om att jorden var rund?
- Hur kunde Erathostenes räkna ut hur stor jordens omkrets är?
- Vad innebär en geocentrisk världsbild?
- Vad innebar Ptolemaios världsbild?

Världskartan

- Hur fortsatte man att få nya kunskaper om olika områden?
- Hur tolkades Bibelns "Gå ut och gör alla folk till lärjungar"?
- Varför trodde man att man inte kunde leva söder om ekvatorn?
- Varför var världskartan så viktig för den kristna kyrkan?
- Vad bevisade den första världsomseglingen?

Jorden – universums centrum

- Vad innebar klockans utveckling för naivgeringen till havs?
- Vad kom Nicolaus Copernicus fram till angående vår plats i solsystemet genom sina beräkningar?
- Vad innebär en heliocentrisk världsbild?

- Varför stod en heliocentrisk världsbild i motpol till kyrkans världsbild?
- Vad upptäckte Galileo Galilei genom att använda ett teleskop?
- Varför blev Galileo Galilei dömd för kätteri?
- Hur förklarade Johannes Kepler att vissa planeter ibland tycks flytta sig baklänges?
- Vilka lagar var det Newton upptäckte?

Universum

- Hur fungerar solspektrumet och tolkningar av himlakropparnas innehåll?
- Vad upptäckte Edwin Hubble?
- Vad menar man i filmen med att jorden inte är ett perfekt, runt klot?
- Vilka upptäckter tror du vi kommer att göra i framtiden, med hjälp av all ny teknik?

Efter filmen

- Vad lärde du dig för nytt av att titta på filmen?
- Vad tycker du var viktigast med filmen?

Uppgifter

- **Individuell uppgift:** Hur skulle din världsbild se ut om du bara rörde dig runt ditt eget hem? Rita upp en karta över området där ditt hem ligger.
- **Gruppuppgift:** Dela upp klassen i mindre grupper. Grupperna gör sedan ett arbete kring världsbildens utveckling, t. ex:
 - Kända upptäcktsresanden och deras resor.
 - Galileo Galilei, Nicolaus Copernicus, Tycho Brahe eller någon annan vetenskapsman som haft betydelse för vår världsbild.
 - Hur såg Sveriges världsbild ut på vikingatiden?

Gör ett arbete kring ämnet ni valt.

Presentera arbetet för gruppen på stora ritblock, som webbsida, film eller som en serietidning.